

„Da Vi, ki veste, kaj se je bilo zgodilo, stavite meni tako vprašanje,“ je začel očitati v zamolkli jezi, „to je žaljivo, neodpustno, brezsrčno. Kaj sem Vam storil, da se tako neusmiljeno norca delate iz mene!“ Še nikoli ni bil tako zgovoren Bogomir. Danici je bilo žal, da ga je bila razdražila, in začela ga je miriti.

„Nikar se vendar ne jezite!“ je dejala. „Da sem Vas vprašala, je znak zaupanja. Niti svoje matere nisem vprašala in ne bratov, samo Vas, in Vi mi tako zamerjate. Kakšen zakonski mož pa boste Vi enkrat! In golo resnico sem Vam povedala: samo dva snubca imam; drug nihče ne mara zame.“ Pogledala ga je tako ljubeznivo, da bi se mu bilo zasmejala srce, če bi ne bil gledal srepo v mizo in čakal nepotrpežljiv, kdaj da bo mogel nadaljevati očitaje. A besedo je imela ona in ni je dala iz rok, dokler mu ni izpršala vse vesti.

„Toda kaj bi poslušala jaz, kar narekuje Vam krivična strast! — Ali poznate to pisanje?“ Izvlekla je list, ki ga je bil pisal Bogomir. „Ali se še spominjate svojih obljub? Pisali ste tako, govorite pa tako. Ali ostanete mož beseda?“

Bogomir je prebledel in zardel in pogledal v prijazne oči, če se mu ne rogajo. „Oh, odpusti mi, Danica!“ je dejal tiho in jo prijel za roko.

„Ampak poboljšati se mi moraš, ljubi moj Bogomir,“ se mu je smejala, „ker mladega in pametnega ženina si jaz želim.“

Tisti večer sta adjunkt Bregar in učitelj Bogomir dolgo sedela v Berusovi krčmi, se objemala in milo prepevala, kakor da bi jemala slovo od mladosti.

Niti Megličevim, niti Mrakovim ni ugajal novi ženin; a z Danico se ni dalo govoriti, ker je menila, da ga vzame samo zase. Dr. Osat je premišljeval, ali naj bi bil razžaljen, da je njega, starega, izku-

šenega doktorja izpodrinil tako mlad in neizkušen učitelj zadnjega plačilnega razreda, ali naj bi se veselil, da je tako grdo pogorel Rudolf, ki je bil ne samo mlad in neizkušen, ampak vrhu tega še domišljav. Rudolf pa je prenašal poraz precej ravnodušno, najbrž sad občevanja z dr. Osatom. Celó čestital je Danici, ko se je bil nekoliko napil. Bogomiru pa je čestital še pristrčneje nadučitelj, ki je hkrati hudo zabavljaj na šolska oblastva, iz česar je sklepal Bogomir, da ne postane še okrajni šolski nadzornik.

Tiste dni je povabil Konrad svojce na svojo promocijo, zlasti svojo nevestico Milko. Megličevi so plavali v veselju. „Človek ni izgubljen, dokler se hoče poboljšati,“ je modroval dr. Osat in nakazal Konradu petdeset kron v zahvalo za vabilo. Rudolfu pa ni hotel oče nobenega krajcarja več nakazati in uprli so se godci zdaj njemu. Podlomci pa so šele zdaj prav spoznali, kak izboren učitelj da je Bogomir in kako radi da ga imajo vsi. Za premeščenje ni bilo nobenega povoda več.

Tako je nastal popoln mir v Podlomu šele, ko se je bil oženil Bogomir. Dr. Osat, mož stojnega enakotežja, je ostal sam sebi enak, zadovoljen s svojo učenostjo in vesel svojega ugleda. Celó adjunkt Bregar je postal po poroki, kakor se že prigodi, mnogo vljudnejši proti njemu. Brigal pa se je gospod doktor še vedno za vse svoje ljudi in za vsakega posebej, drugače nego oni, ki se navdušujejo za ves narod skupaj, da se jim ni treba zmeniti za posameznika, ki je potreben.

Zato je tudi zatožil Osat Danici Ernesta, da hodi preveč z Rudolfom, ki ga bo pohujšal. Danica je poklicala takoj brata na odgovor; ta pa se je izgovarjal, nekoliko zbežan in zardel, da ne zahaja k Mraku pravzaprav zaradi Rudolfa, ampak zaradi Julke, ki ga ne bo pohujšala.

Srednja pot.

Zložil Ant. Medved.

Krepost na sredi. Zlata sredi,
kako proslavlja te zemljan!
A kdo po sredi mirno stopa,
in koga ne zanaša v stran?

Jaz iščem bližnjice do smotra,
čeprav se sam po njej peham,
jaz ne preslavljam srednje poti,
ne vprašam kod, jaz vprašam — kam.

